

Πνευματική σχιζοφρένεια

[Ορθοδοξία](#) / [Πνευματική ζωή](#)

[π. Ανδρέας Αγαθοκλέους](#)

Η λέξη σχιζοφρένεια, παρμένη από την Ψυχιατρική, δηλώνει ψυχωτικές διαταραχές «με κύρια συμπτώματα τις αυταπάτες και τις ψευδαισθήσεις, την απώλεια επαφής με την πραγματικότητα, καθώς και την αποδιοργάνωση της σκέψης, της ομιλίας και γενικότερα της προσωπικότητας»[\[1\]](#).

Χρησιμοποιώ τον όρο «πνευματική σχιζοφρένεια», για να επισημάνω τις καταστάσεις εκείνες των «ανθρώπων της Εκκλησίας» που ζουν στον κόσμο τους κι έχουν χάσει την επαφή με την πραγματικότητα. Αυτό φαίνεται:

- όταν πιστεύουμε ότι έχουμε χαρίσματα που δεν έχουμε
- όταν νομίζουμε πως ζούμε σε μια ζούγκλα ανθρώπων που θέλουν να μας κάνουν κακό, επειδή πιστεύουμε
- όταν θεωρούμε όλους τους ανθρώπους ότι είναι «αγγελικά πλασμένοι», τέλειοι και άγιοι, γι' αυτό και τους εμπιστευόμαστε
- κι ακόμα, όταν άλλα πιστεύουμε, άλλα κάμνουμε στην καθημερινότητα κι

άλλα διδάσκουμε στους άλλους.

Ρίχνοντας μια ματιά στους βίους των αγίων ή στα διάφορα Γεροντικά, άνετα διαπιστώνουμε την κατάθεση της πραγματικότητας, που συνίσταται: στην ανθρώπινη αδυναμία, που οδηγεί σε ποικίλες πτώσεις, απογοητεύσεις, πνευματικές οκνηρίες, όπως και στην ανθρώπινη επιθυμία να ζήσουν τη ζωή του Θεού που οδηγεί στον αγώνα, στην προσευχή, στην άσκηση, στη νηστεία, στην προσπάθεια να εφαρμόσουν τις ευαγγελικές αρετές.

Ο Χριστός και οι Φαρισαίοι, έργο του Ernst Zimmermann

Όπως η γνώση των πραγματικών διαστάσεων μιας ασθένειας, κι όχι η απόκρυψή τους, οδηγεί στη θεραπευτική αγωγή που φέρνει την υγεία, έτσι και η γνώση της πραγματικότητας του εαυτού μας κι όχι η ψευδαίσθηση, οδηγεί στην πνευματική θεραπεία, που είναι η αγιότητα, η φυσιολογική ζωή της ύπαρξής μας.

Βέβαια, κανείς δεν μπορεί να γίνει γιατρός του εαυτού του. Αυτός που όντως επιθυμεί να φτάσει στην αγιότητα, όχι ως υπερφυσικό γεγονός αλλά ως την κατά φύση κατάσταση, βρίσκει πνευματικό ιατρό που τον εμπιστεύεται, τον υπακούει

και τον αγαπά. Κι αυτός, εμπνεόμενος από το Άγιο Πνεύμα, που «τα ασθενή θεραπεύει και τα ελλείποντα αναπληροί», καθοδηγεί χωρίς να κατευθύνει, δείχνει το δρόμο χωρίς να επιβάλλει, θεραπεύει χωρίς να σκοτώνει την ελευθερία του προσώπου.

Δεν είναι παράξενο αν «ο κόσμος τρελάθηκε», αν δεν βρίσκουμε ανθρώπους «του αυτού πνεύματος», για να συνεννοηθούμε, αν οι σημερινοί άνθρωποι ζουν σχιζοφρενικά - αποδιοργανωμένοι και συγχυσμένοι. Το παράξενο και συγχρόνως το τραγικό, είναι οι «άνθρωποι της Εκκλησίας» να έχουν αυτά τα χαρακτηριστικά. Όμως, η Εκκλησία που «παραλαμβάνει λύκους και τους κάνει αρνάκια», κατά τον Ιερό Χρυσόστομο, μπορεί να μεταποιήσει τη σχιζοφρένεια σε ισορροπημένη ζωή, τον αποδιοργανωμένο και συγχυσμένο σε άνθρωπο που ξέρει τι θέλει και πού βαδίζει, το νευρικό και κομπλεξικό σε ήρεμο και χαρισματούχο.

Κι όλ' αυτά τα ωραία και τα σημαντικά, έγιναν πραγματικότητα σε όσους θέλαν, σε όσους εμπιστευτήκαν, σε όσους ζήσαν απλά και ειλικρινά την Εκκλησιαστική εμπειρία που στηρίζεται στην Ευαγγελική και Πατερική διδασκαλία.

[1] Ακαδημία Αθηνών, Χρηστικό λεξικό της Νεοελληνικής Γλώσσας, Αθήνα 2014, 6.1549.

<https://bit.ly/2VLTsJC>